

Politinių partijų pozicijos dėl Astravo AE

**SAJŪDIS
PRIEŠ
ASTRAVO AE**

Artėjant 2020 m. LR Seimo rinkimams, Sąjūdis prieš Astravo AE kreipėsi į politines partijas, siekiant įvertinti politinių partijų požiūrį ir jų rinkiminių programų nuostatas dėl Baltarusijos atominės elektrinės Astrave.

Kreipimasis buvo išsiųstas šioms partijoms:

Tėvynės sąjunga – Lietuvos krikščionys demokratai

Lietuvos Respublikos liberalų sąjūdis

Lietuvos lenkų rinkimų akcija – Krikščioniškų šeimų sąjunga

Laisvės partija

Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga

Lietuvos žaliųjų partija

Lietuvos Socialdemokratų Darbo Partija

Lietuvos socialdemokratų partija

Darbo partija

Partija „Laisvė ir teisingumas“

Atsakymus pateikė:

Lietuvos Socialdemokratų Darbo Partija

Laisvės partija

Lietuvos Respublikos liberalų sąjūdis

Lietuvos žaliųjų partija

Tėvynės sąjunga – Lietuvos krikščionys demokratai

Kviečiame susipažinti su partijų pateiktais atsakymais ir Sąjūdžio prieš Astravo AE vertinimu.

	LRLS LIBERALŲ SAJŪDIS	Laisvės partija 	LSDDP LIETUVOS SOCIALDEMOKRATŲ DARBO PARTIJA	LŽP Lietuvos žaliųjų partija	TS-LKD 	Sąjūdžio prieš Astravo AE pastaba
Kaip Jūsų partija vertina Baltarusijos atominės elektrinės, statomos Astrave (toliau – Astravo AE), keliamą grėsmę ir iššūkius Lietuvai?	Liberalų sąjūdžiui Astravo atominės elektrinės grėsmė - Lietuvos vidaus ir užsienio politikos prioritetas. Pirmąjį nesaugios Baltarusijos Astrave AE reaktorių planuojama paleisti jau šiemet. Vos 20 km nuo Lietuvos sienos nutolęs Rusijos-Baltarusijos inicijuotas politinis projektas kelia grėsmę Lietuvos gyventojų ir viso regiono saugumui dėl keletos priežasčių. Visų pirma Astravo AE aikštelė parinkta vos 40 km nuo Vilniaus - neleistinoje vietoje, kuri yra pavojinga dėl galimų žemės drebėjimų. Tai pat Baltarusija atsisakė pašalinti rimtus branduolinės saugos trūkumus, prieš paleisdama atominę elektrinę. Galiausiai, elektrinę planuojama paleisti neturint būtinojo avarinio rezervu: neturint šaltinio pagaminamos energijos pertekliui pašalinti, gali kilti rimta avarijos grėsmė. Dėl šių priežasčių galimų Astravo AE grėsmių užkardymas privalo tapti Lietuvos vidaus ir užsienio politikos prioritetu. Todėl principingai laikysimės nuostatos, jog Astravo AE negali būti pradėta eksploatuoti, o tolesnė projekto plėtra privalo būti sustabdyta.	Kiekvienas Lietuvos pilietis nusipelno gyventi valstybėje nesibaimindamas dėl savo sveikatos ir aplinkos saugumo. Bet kokie Lietuvoje ar kaimyninėse valstybėse įgyvendinami projektai turi būti grindžiami tarptautiniais susitarimais, kurie užtikrina tinkamą plėtrą, palankią aplinkai, gamtą tausojančią, visuomenės sveikatą užtikrinančią. Valstybių bendradarbiavimas aplinkos politikos srityje turi atitikti aukščiausius standartus, o poveikio aplinkai vertinimas yra minimalus kriterijus, dėl kurio problemų iškilti neturėtų. Pažeidimai, kurie kelia grėsmę aplinkai, visuomenės sveikatai neturėtų būti toleruojami nei Lietuvoje, nei Europos Sąjungoje. Baltarusijos atominė elektrinė Astrave (toliau — Astravo AE) su šia vizija bei tarptautiniais bei nacionaliniais principais nesuderinama, todėl turi būti imamasi maksimalių pastangų, kurie prisidėtų prie grėsmių valdymo bei jų mažinimo, taikant tiek bendravalstybines, tiek nacionalines priemones. Astravo AE statoma vos nuo 20 km iki Lietuvos sienos arba 45 km nuo Lietuvos sostinės Vilniaus miesto, kuriame gyvena daugiau nei 544 tūkst. žmonių, ir yra įsikūrusios svarbiausios institucijos. Šio projekto vieta yra parinkta remiantis geopolitiniais išskaičiavimais bei kelia grėsmę Lietuvos nacionaliniam saugumui, aplinkai, visuomenės sveikatai ir yra komerciškai nepagrįstas, Rusijos lėšomis ir technologijomis remiamas projektas, kuriuo siekiama stiprinti Rusijos pozicijas regione. Astravo AE neatitinka tarptautinių branduolinės saugos standartų. Ši pozicija grindžiama konvencijos dėl poveikio aplinkai vertinimo tarpvalstybiniame kontekste (toliau – ESPOO konvencija) sprendimu, kuriame šalys 2019 m. Vasario 7 d. Konstatavo, kad Baltarusija pažeidė ESPOO konvencijos 4–6 straipsnius; pripažinta, kad Baltarusija netinkamai vertino poveikį aplinkai, netinkamai konsultavosi su poveikį patirsiančiomis šalimis ir priėmė netinkamą galutinį Astravo AE vietos parinkimą šio sprendimo nepagrįsdama. Valstybės saugumo departamento Grėsmių nacionaliniam saugumui vertinimo 2020 metų ataskaitoje (toliau – VSD ataskaita) primenama apie projekto užsakovų ir vykdytojų atliekamus pažeidimus, tokius kaip nešalinami streso testų trūkumai, branduoliniam kurui nepritaiktos patalpos, aplaidus požiūris į statybas prižiūrinčių institucijų reikalavimus ir jų išvadų ignoravimas, įvykę incidentai ir gaisrai. VSD ataskaitoje pastebima, kad Baltarusija ir toliau neteikia informacijos ir vengia viešumo.	Esame įsitikinę, kad Astravo AE pastatyta per arti prie didžiausio Lietuvos miesto Vilniaus. Be to, parinkta pavojinga vieta, o statant nebuvo laikomasi saugos reikalavimų, todėl tai kelia branduolinę grėsmę Lietuvos žmonėms.	Tarptautinių saugumo standartų neatitinkančią Astravo AE laikome labai didele grėsme Lietuvos nacionaliniam, aplinkos ir žmonių sveikatos saugumui.	Espoo konvencijos šalys yra pripažinusios, kad šios elektrinės aikštelė parinkta nesaugi, pažeidžiant konvenciją, o pati branduolinė jėgainė – kelia grėsmę ES šalių saugumui.	Visos, atsakymus pateikusios, partijos pripažįsta, jog Astravo AE kelia grėsmę Lietuvai ir jos saugumui.

Kokius konkrečius darbus,
siekiant apsisaugoti nuo
Astravo AE keliamų grėsmių,
Jūsų partija planuoja inicijuoti
ar palaikyti 2020-2024 m.
Kadencijos Seime?

	LRLS LIBERALŲ SAJŪDIS	Laisvės partija 	LSDDP LIETUVOS SOCIALDEMOKRATŲ DARBO PARTIJA	LŽP Lietuvos žaliųjų partija	TS-LKD 	Sąjūdžio prieš Astravo AE pastaba
	Siekiant apsisaugoti nuo Astravo AE keliamų grėsmių turime nusimatę keletą žingsnių vidaus politikos ir užsienio politikos lygmenyse. Vidaus politikoje laikysimės tvirtos pozicijos dėl elektros iš nesaugios Astravo AE nepirkimo ir Kruonio hidroakumuliacinės elektrinės, kaip avarinio rezervu, Astravo AE nesuteikimo Taip pat nepalaikysime naujos, Lietuvai nepalankios trišalės Baltijos šalių metodikos dėl elektros iš trečiųjų šalių importavimo priėmimo. Sieksime papildyti Lietuvos Respublikos konstitucinių įstatymų sąrašo įstatymą nauju konstituciniu įstatymu dėl Baltarusijos branduolinės elektrinės keliamos grėsmės bei inicijuosime teisės aktus, kuriuose būtų apibrėžtos galimų avarijų Astravo branduolinėje elektrinėje padarinių likvidavimo Lietuvoje nuostatos bei nustatyta dėl parengiamųjų darbų jau dabar patiriamų išlaidų įvertinimo bei visos žalos kompensavimo tvarka ir sąlygos. Taip pat imsime veiksmų, kad Baltarusija kompensuotų Lietuvai išlaidas, susijusias su pasirengimu ir prevencija galimai avarijai Astravo AE. Tarptautiniu lygiu laikysimės politinės nuostatos blokuoti Europos Sąjungos iniciatyvas dėl susitarimo su Baltarusija (partnerystės prioritetų) pasirašymo, kol Baltarusijos branduolinės elektrinės statybos Astrave nebus nutrauktos ir atominė elektrinė uždaryta ir/ar projektas perkeltas į kitą vietą. Taip pat visomis politinėmis, diplomatinėmis ir ekonominėmis priemonėmis sieksime, kad Europos Komisija ir Europos Taryba išreikštų visišką solidarumą su Lietuva, pripažindamos, kad Baltarusijos atominė elektrinė kelia grėsmę, ir priimtų sprendimą, draudžiantį importuoti elektros energiją iš Baltarusijos Astravo AE (pirmojo reaktoriaus) į ES rinką. Sieksime, kad Lietuvos sąjungininkai įvestų sankcijas Astravo AE statytojui ir kitoms įmonėms bei tarpininkams, kurie dalyvauja statant ir prekiaujant „nešvaria“ Astravo AE energija bei sieksime iniciatyvos išstoti iš Vienos konvencijos dėl civilinės atsakomybės už branduolinę žalą, ribojančią galimų atlyginti nuostolių dalį, įgyvendinimo.	Astravo AE grėsmės valdymas turi būti valstybės vidaus politikos prioritetas. Šiuo metu Vidaus reikalų ministerija (toliau – VRM) nesiima pakankamai veiksmų dėl galimai kilsiančių grėsmių valdymo, o 2019 m. Spalio 15 d. Kilusi ekologinė avarija Alytaus pramonės rajone esančioje naudotų padangų perdirbimo įmonėje „Ekologistika“ atskleidžia, kad nacionalinės institucijos sunkiai susitvarko su tokių įvykių valdymo užduotimi. Valstybė turi užtikrinti efektyvesnį bendradarbiavimą su savivaldybėmis, skirti papildomą ir pakankamą finansavimą savivaldybių pasirengimui dėl Astravo AE grėsmių valdymo, atsižvelgiant į savivaldybių poreikius. Šiandien institucijos atsisako pripažinti grėsmes, kurios kiltų Vilniui avarijos Astravo AE atveju. Pavyzdžiui, 2019 m. Liepos 31 d. Vilniaus miesto savivaldybė paskelbė apie funkcines Savivaldybės lygmens pratybas dėl pasirengimo galimai Astravo AE avarijai, kurias planuota įgyvendinti 2019 m. Rugsėjo 5 d., tačiau 2019 m. Rugpjūčio 26 d. Pratybos buvo atšauktos. Prie atsakingų institucijų organizuotų pratybų Vilniaus miesto savivaldybė prisijungė stebėtojo teisėmis, kadangi Savivaldybei nebuvo leista pasitikrinti tų mechanizmų, kurie jai aktualūs ir už kurių vykdymą ji būtų atsakinga realios nelaimės atveju (sanitarinis švarinimas, gyventojų perkėlimas, gyventojų aprūpinimas būtinomis priemonėmis, gautos apšvitos dozės kontrolė, naminių augintinių apsauga ir pan.). Valstybė turi skatinti savivaldybių tarpusavio bendradarbiavimą. Pavyzdžiui, 2019 m. Tarp Vilniaus ir kitų miestų buvo pasirašyti bendradarbiavimo susitarimai tik su Ukmergės rajono savivaldybe ir Panevėžio rajono savivaldybe dėl gyventojų evakavimo, tačiau kitos savivaldybės bendradarbiavimo susitarimą pasirašyti atsisako, kadangi jos nėra linkusios ar pajėgios priimti Vilniaus gyventojus Astravo AE avarijos atveju. Valstybė turi parengti valstybinių ir savivaldybių institucijų bendradarbiavimo planą, skirtą galimų Astravo AE avarijų valdymui. Šiandien tokio dokumento nėra.	LSDDP savo rinkimų programoje numato tris racionalias grėsmių sumažinimo kryptis: – tarptautinių pajėgų, kad šis objektas būtų neekonomiškas ir nebūtų toliau vystomas, sutelkimas; – Astravo AE darbo saugos tarptautinės kontrolės užtikrinimas; – Vilniaus krašto žmonių parengimas gelbėtis radiacijos nutekėjimo ar avarijos atvejais. Tai darysime sistemingai ir nedelsdami.	Palaikysime visas iniciatyvas, nukreiptas į draudimo įsigyti nesaugios Astravo AE elektrą įgyvendinimą. Inicijuosime arba prisidėsime organizuojant intensyvesnį darbą telkiant tarptautinę bendruomenę, stabdant nesaugios elektrinės paleidimą, dalyvausime darbo grupėse, skirtose bendradarbiavimu su Europos Parlamento, Komisijos ir Vadovų Tarybos organais dėl Astravo AE saugumo vertinimo. Taip pat toliau remsime ir skatinsime Lietuvos energetinės nepriklausomybės stiprinimą, įskaitant maksimaliai greitą atsijungimą nuo BRELL žiedo ir atsinaujinančios eneregtikos plėtrą šalies viduje.	Sieksime Astravo atominės elektrinės uždarymo bei visapusiško šios elektrinės ekonominio izoliavimo visos ES (ir kitų sąjungininkų) mastu. Jokie kompromisai saugumo sąskaita dėl geresnių santykių, ypač ekonominiame bendradarbiavime, negali būti daromi. ES ir NATO partneriai turi aiškiai suprasti, kad Astravo AE uždarymas yra gyvybiškai svarbus Lietuvos reikalas.	Atsižvelgiant į tai, jog Astravo AE yra tiek Lietuvos užsienio, tiek vidaus politikos iššūkis, būtina imtis veiksmų tiek vidaus, tiek užsienio politikos srityse.

Kokiais būdais Jūsų partija planuoja užtikrinti 2017 m. Priimto Būtinųjų priemonių, skirtų apsaugoti nuo trečiųjų šalių nesaugių branduolinių elektrinių keliamų grėsmių, įstatymo įgyvendinimą?

	LRLS LIBERALŲ SAJŪDIS	Laisvės partija 	LSDDP LIETUVOS SOCIALDEMOKRATŲ DARBO PARTIJA	LŽP Lietuvos ūkių partija	TS-LKD 	Sąjūdžio prieš Astravo AE pastaba
	Siekdami šio įstatymo įgyvendinimo imsimės kompleksinių veiksmų tiek šalies viduje, tiek užsienio politikoje. Visų pirma sieksime, kad ES elektros energijos rinka būtų uždaryta Rusijos / Baltarusijos Astravo AE, kad ji nebūtų paleista be rezervinių pajėgumų, o numatoma kitų blokų statyba būtų sustabdyta. Ruošimės vienašališkam atsijungimui nuo BRELL sistemos ir sinchronizacijai su kontinentinės Europos energetine sistema kartu su Baltijos valstybėmis, o jei prireiks – ir atskirai. Visomis politinėmis, diplomatinėmis ir ekonominėmis priemonėmis sieksime, kad Europos Komisija ir Europos Taryba išreikštų visišką solidarumą su Lietuva, pripažindamos, kad Baltarusijos atominė elektrinė kelia grėsmę, ir priimtų sprendimą, draudžiantį importuoti elektros energiją iš Baltarusijos Astravo AE (pirmojo reaktoriaus) į ES rinką. Taip pat taisykime ir kitas būtinas priemones šio įstatymo įgyvendinimui.	Valstybė turi imtis visų veiksmų tam, kad būtų užkirstas kelias nesaugios Astravo AE veiklos pradžiai ir kad per elektros energijos pardavimų biržą „Nord Pool“ branduolinė energija nepatektų į Lietuvą. Galima pasveikinti Seimo priimtus Būtinųjų priemonių, skirtų apsaugoti nuo trečiųjų šalių nesaugių branduolinių elektrinių keliamų grėsmių, įstatymo pakeitimus, įsigaliojusius 2020 m. Sausio 1 d., kuriais įtvirtinta Seimo teisė įstatymu pripažinti trečiosios šalies (tokios kaip Baltarusija) branduolinę energiją nesaugia, jei tai kelia grėsmę nacionaliniam saugumui, aplinkai ir visuomenės sveikatai. Seimo sprendimo pagrindu būtų nutraukiamas branduolinės energijos tiekimas tiek tiesiogiai iš tokios valstybės, tiek jungtimis, tiek tranzitu per kitos valstybės energetikos sistemą. Vis dėlto, draudimas pirkti branduolinę energiją būtų praktiškai įgyvendinamas tik tiesioginėje prekyboje tarp Baltarusijos ir Lietuvos, tačiau Baltarusija ir toliau galėtų prekiauti su kitomis valstybėmis. Ši aplinkybė atskleidžia, kad elektros energija, pasitelkiant elektros energijos pardavimų biržą „Nord Pool“ Lietuvą pasiekti galėtų per kitas valstybes.	To negali padaryti viena partija. Lietuva šiuos klausimus privalo kelti Europos Sąjungos ir tarptautinėse organizacijose ir siekti, kad būtų vykdomas įstatymas.	Įstatymo nuostatomis įgyvendinti turi būti užtikrinta maksimali politinė valia ir sutelkti diplomatiniai resursai, kad būtų išlaikoma vieninga pozicija ir įsipareigojimai, ir negimtų tokie dokumentai, kaip kad neseniai skelbtas Baltijos šalių metodikos dėl elektros prekybos su trečiosiomis šalimis projektas, pažeidžiantis minėtą įstatymą ir šalies interesus.	Laikysimės absoliučios Astravo AE ekonominės blokados. Principingai išlaikysime valstybės nuostatą, kad Astrave statoma branduolinė jėgainė negali būti eksploatuojama, jokiais būdais nepirksime elektros energijos iš Baltarusijos, jei ji pradėtų veikti. Užtikrinsime, kad nebūtų jokio tiesioginio bendradarbiavimo su Baltarusija jokiais branduolinės energetikos klausimais ir tokiu būdu neprisiimsime atsakomybės dėl Astravo AE nesaugumo rizikų. Spartinsime sinchronizaciją su Kontinentinės Europos tinklais ir didinsime vietos elektros energijos generaciją. Atitinkamai trauksimės iš BRELL sutarties.	Visos partijos pasisako už Būtinųjų priemonių, skirtų apsaugoti nuo trečiųjų šalių nesaugių branduolinių elektrinių keliamų grėsmių įstatymo įgyvendinimą.

	LRLS 	Laisvės partija 	LSDDP 	LŽP 	TS-LKD 	Sąjūdžio prieš Astravo AE pastaba
Kokios pozicijos Jūsų partija laikosi dėl Kruonio hidroakumuliacinės elektrinės kaip avarinio rezervu suteikimo Astravo AE?	Laikysimės tvirtos pozicijos dėl elektros iš nesaugios Astravo AE nepirkimo ir Kruonio hidroakumuliacinės elektrinės, kaip avarinio rezervu, Astravo AE nesuteikimo.	Kruonio hidroakumuliacinė elektrinė neturi būti naudojama, kaip avarinio rezervu suteikimas Astravo AE. Palaikome Respublikos Prezidento poziciją, kad Astravo AE statytojai turėtų rūpintis rezervu paieškomis kitur. Beje, Energetikos ministerija bent jau šių metų liepą yra viešai teigusi, kad Baltarusija tokio rezervu suteikimo net nėra Lietuvos prašiusi.	LSDDP nepitaria nei Kruonio hidroakumuliacinės elektrinės kaip avarinio rezervu suteikimui Astravo AE, nei jokiam kitam bendradarbiavimui su Baltarusija branduolinėje srityje, kadangi tai suteiktų galimybes plėtoti Astravo AE projektą ir tokiu būdu didintų branduolines grėsmes.	Laikomės neigiamos nuomonės. Kruonio hidroakumuliacinės elektrinė turi būti plečiama papildomais blokais ir turi tarnauti atsinaujinančios energijos generacijai Lietuvoje.	Negali būti jokia būdu suteiktas.	Visos partijos vieningos – nepritariama Kruonio hidroakumuliacinės elektrinės kaip avarinio rezervu suteikimui Astravo AE.

	LRLS LIBERALŲ SAJŪDIS	Laisvės partija 	LSDDP LIETUVOS SOCIALDEMOKRATŲ DARBO PARTIJA	LŽP Lietuvos ūkių partija	TS-LKD 	Sąjūdžio prieš Astravo AE pastaba
Kaip Jūsų partija vertina Lietuvos-Baltarusijos santykių perspektyvas, atsižvelgiant į Astravo AE klausimą?	Lietuva turi ir toliau laikytis griežtos pozicijos Astravo AE klausimu ir griežtai blokuoti kad ES elektros energijos rinka būtų uždaryta Baltarusijos Astravo AE, kad ji nebūtų paleista be rezervinių pajėgumų, o numatoma kitų blokų statyba būtų sustabdyta. Ruošimės vienšališkam atsijungimui nuo BRELL sistemos ir sinchronizacijai su kontinentinės Europos energetine sistema kartu su Baltijos valstybėmis, o jei prireiks – ir atskirai.	Santykiai su Baltarusija išlieka problematiški. Tai sąlygota dešimtmečiais besitęsiančios diktatūros kaimyninėje valstybėje, režimo represijų prieš savo gyventojus. Astravo AE artimiausiais dešimtmečiais išliks esminis Lietuvos – Baltarusijos dvišalių santykių kliuvinys. Laisvės partijos tikslas bus bet kokias naujas glaudesnio bendradarbiavimo su Baltarusija iniciatyvas susieti su Astravo AE uždarymu ir režimo liberalizacija. Tokią nuostatą įgyvendinsime tiek dvišalių, tiek daugiašalių santykių su Baltarusija pagrindu. Sieksime vieningo visų ES šalių, esančių Baltarusijos kaimynystėje, veikimo ir nepritarsime jokioms ES – Baltarusijos ekonominėms bei politinėms bendradarbiavimo iniciatyvoms tol, kol nebus uždaryta AE. Suprantame, kad tokia pozicija gali turėti ekonominių pasekmių Lietuvai, bet iškeliamo valstybės saugumo interesus aukščiau trumpalaikės ekonominės naudos. Esame pasirengę padėti verslui prisitaikyti prie prekybos su Baltarusija sąlygų ar apimčių pasikeitimo.	Lietuvos-Baltarusijos santykių perspektyvos yra sudėtingos ne tik dėl Astravo AE, bet ir dėl A. Lukašenkos režimo.	Dvišalių santykių perspektyvos priklauso nuo to, koks bus valdantis režimas Baltarusijoje –ar liks dabartinis nedemokratinis, ar įvyks demokratinių pokyčių. Bet kuriuo atveju, mūsų nuomone,šalies pozicija Astravo AE klausimu, neturėtų keistis.	Tačiau tolesnė dvišalių santykių plėtra priklausys nuo to, kaip Baltarusija spręs Astravo atominės elektrinės klausimą.	Visos partijos, išskyrus šio klausimo nedetalizavusią LSDDP, akcentuoja, jog griežta Lietuvos pozicija Astravo klausimu neturėtų keistis.

	LRLS LIBERALŲ SAJŪDIS	Laisvės partija LAISVĖS PARTIJA	LSDDP LIETUVOS SOCIALDEMOKRATŲ DARBO PARTIJA	LŽP Lietuvos ūkių partija	TS-LKD TS LKD	Sąjūdžio prieš Astravo AE pastaba
Ar Jūsų partija palaiko ES-Baltarusijos susitarimo dėl partnerystės prioritetų sudarymą tol, kol tinkamai atsižvelgiant į Lietuvos interesus, nėra išspręstas Astravo AE klausimas?	Laikysimės politinės nuostatos blokuoti Europos Sąjungos iniciatyvas dėl susitarimo su Baltarusija partnerystės prioritetų pasirašymo, kol Baltarusijos branduolinės elektrinės statybos Astrave nebus nutrauktos ir atominė elektrinė uždaryta ir/ar projektas perkeltas į kitą vietą.	Jokie ES susitarimai su Baltarusija, kai ši nesilaiko branduolinės saugos reikalavimų, o tenykštės saugumo pajėgos brutaliai terorizuoja savo žmones, neturi prasmės.	Nepalaiko, LSDDP nuomone, šis klausimas turi būti atidėtas.	Dialogas tarp ES ir Baltarusijos privalo būti, tai yra galimybė Lietuvai siūlyti tam tikrą santykių darbotvarkę, įskaitant ir Astravo AE klausimu, tačiau labai aiškia partnerystės sąlyga privalo išlikti Nesaugių projektų stabdymas ir tam būtinas mūsų šalies vadovų, politikų ir diplomatų įdirbis ES mastu.	Nepalaiko, jie gali būti atnaujinti tik išsprendus Astravo AE klausimą bei įvykus demokratiniams pokyčiams šalyje.	Visos partijos vieningos – kol Astravo AE klausimas nėra išspręstas, partnerystės prioritetų sudarymas su Baltarusija negali būti pasirašytas.

	LRLS LIBERALŲ SAJŪDIS	Laisvės partija LAISVĖS PARTIJA	LSDDP LIETUVOS SOCIALDEMOKRATŲ DARBO PARTIJA	LŽP Lietuvos ūlių partija	TS-LKD TS LKD	Sąjūdžio prieš Astravo AE pastaba
Ar Jūsų partija palaiko iniciatyvą Lietuvai išstoti iš Vienos konvencijos dėl civilinės atsakomybės už branduolinę žalą, ribojančią galimos Astravo AE Lietuvai sukeltos žalos atlyginimo dydį?	Taip, sieksime išstoti iš Vienos konvencijos dėl civilinės atsakomybės už branduolinę žalą, ribojančią galimų atlyginti nuostolių dalį, įgyvendinimo.	Lietuva turi išstoti iš 1963 m. Vienos konvencijos dėl civilinės atsakomybės už branduolinę žalą (toliau – Vienos konvencija). Vienos konvencija leidžia nustatyti maksimalų atsakomybės už branduolinę avariją dydį, kuris šiandien siekia tik 360 mln. Eurų. Joje numatyta, kad ginčai dėl avarijos turėtų būti nagrinėjami toje valstybėje, kurioje avarija įvyko. Ši taisyklė reiškia, kad Astravo AE avarijos atveju Lietuvos gyventojams tektų bylinėtis Baltarusijoje – valstybėje, kurioje nepaisoma teisinės valstybės principo ir su juo siejamų teismų nepriklausomumo nešališkumo principų. Remiantis Seimo statuto 181 str., Seimas turi teisę denonsuoti tarptautines sutartis. Tokiu atveju Seimas turi priimti įstatymą dėl tarptautinės sutarties denonsavimo. Vienos konvencija gali būti denonsuojama iš anksto pranešant prieš 12 mėnesių iki Vienos konvencijos nutraukimo Tarptautinės atominės energijos agentūros Generaliniam direktoriui.	LSDDP nepalaiko šios iniciatyvos, kadangi Lietuva turi savo problemų dėl Ignalinos AE uždarymo, ir tai galėtų apsunkinti europinės paramos gavimą.	Po tinkamo teisinio šio klausimo įvertinimo ir esant atsakymui, kad toks išstojimas padėtų Lietuvai reikalauti realios didesnės nei nustatyta Vienos konvencijoje atlyginimo, mūsų partiją tokį sprendimą be abejonės palaikytų.	Taip.	Partijų pozicijos šiuo klausimu išsiskiria: Liberalų Sąjūdis, Laisvės partija ir TS-LKD palaiko Lietuvos išstojimo iš Vienos konvencijos būtinybę, Ūlių partija taip pat pažymi, jog palaikytų po tinkamo teisinio įvertinimo, LSDDP iniciatyvai nepitaria. Sąjūdis pažymi, jog išstojimas iš Vienos konvencijos reikalingas, siekiant neriboti nuostolių už galimai Astravo AE Lietuvai padarytą žalą atlyginimą.

	LRLS 	Laisvės partija 	LSDDP 	LŽP 	TS-LKD 	Sąjūdžio prieš Astravo AE pastaba
Ar turėtų kaip nors keistis oficiali Lietuvos pozicija Astravo AE atžvilgiu atsižvelgiant į įvykius Baltarusijoje 2020 m. Rugpjūčio-rugsėjo mėn., ir jei taip, tuomet kaip?	Lietuvos pozicija Astravo AE klausimu dėl įvykių Baltarusijoje 2020 m. Rugpjūčio – rugsėjo mėnesiais neturėtų keistis, nes Astravo AE kelia grėsmei Lietuvos visuomenei nepaisant besikeičiančios politinės situacijos Baltarusijoje.	Lietuvai būtina diplomatiškai išnaudoti susikaupusį ES šalių dėmesį Baltarusijai tam, kad būtų aktyviau keliamas Astravo AE nesaugumo klausimas, o taip pat ir ES lygio embargo Astrave gaminamai elektrai klausimas.	Mūsų nuomone, Lietuva turėtų būti dar aktyvesnė telkiant ES pastangas, nes branduolinės grėsmės politiškai nestabilioje valstybėje tik didėja.	Lietuvos pozicija Astravo AE klausimu, esant tokiai politinei-visuomeninei suirutei, kai Baltarusijos valstybei vadovauja nerinktas lyderis, turi būti tik griežtesnė. Astravo AE paleidimas tokioje situacijoje būtų nepriimtinas	Kartu su demokratine valdžia sieksime nedelsiant uždaryti Astravo AE ir rūpintis vakarietiškomis energijos tiekimo alternatyvomis Baltarusijai, maksimaliai mažindami šios šalies energetinę priklausomybę nuo Rusijos.	Partijos vieningos – Lietuvos oficiali pozicija Astravo AE atžvilgiu privalo būti griežta, aktyviai keliant Astravo AE nesaugumo klausimą.

Atsakymus į Sąjūdžio prieš Astravo AE pateiktusios partijos daugeliu klausimu yra vieningos: Astravo AE kelia didelį pavojų Lietuvai ir privalo būti sustabdyta.

